

HOPS-ONTOP'S

HOITO-OHJEET

Päivitetty toukokuussa 2011

Hermeliinisi on teille varmasti harkittu ja kauan toivottu perheenjäsen. Olen koonnut tähän hieman tietoutta hermeliinin jokapäiväiseen hoitoon liittyvistä asioista. Haluan, että ottaisitte minuun yhteyttä mikäli teille tulee mitä tahansa kysyttävää. Toivotan teille mukavia ja antoisia hetkiä pienen lemmikkinne kanssa!

YLEISTÄ

Hermeliini on rotukani, joka kuuluu pohjoismaiseen standardiin. Hermeliini tunnetaan lähes jokaisessa maailmankolkassa. Hermeliini on englanniksi *Netherland Dwarf* ja ruotsiksi se on *Hermelin*.

Hermeliini on yksi maailman pienimmistä kaniroduista. Sen viehättävän olemuksen ja kokonsa vuoksi se on saanut suuren suosion lemmikkinä. Pienenä kanina se on myös hyvin siisti, sitä on helppo kuljettaa ja tietenkin se myös syö vähän. Hermeliini on todella helpohoitoinen ja on luonteeltaan vilkas, osa rohkeita ja toiset hieman varautuneempia, mutta kuitenkin seurallisia. Hermeliinit ovat herkkiä ja voivat säikkyä äkillisiä liikkeitä ja ääniä. Mikäli perheessä on vain yksi kani, se kiintyy omistajaansa ja pitää tätä lajitoverinaan ja parhaana ystävänä. Hermeliini ei tarvitse lajitoveria seurakseen, mutta tällöin kanin kanssa on hyvä seurustella riittävästi. Hermeliini ei ole yksistään lasten hoidettavissa vaan aikuisen tulee olla aina mukana kanin hoidossa ja käsittelyssä. Näin vältetään usein pitovaikeuksilta ja muilta ikävyyksiltä.

HERMELIINI HARRASTUSKANINA

Näyttelyissä sen kanssa voi osallistua ulkomuotoluokkiin ja pet-luokkiin eli lemmikkiluokkiin. Pet-luokka ja ulkomuotoluokka eroavat toisistaan siten, että ulkomuotoluokkaan saa osallistua vain puhdasrotuiset kanit, joilla on vasemman korvan tatuointi ja ulkomuotoluokassa arvostellaan vain kanin rodunomaisia piirteitä vrt. koiranäyttelyt. Pet-luokkaan taas voi osallistua mikä tahansa kani; Myös risteytyskanit sekä kastroidut yksilöt. Siinä arvostellaan lähinnä kanin lemmikkimäisyyttä ja yleiskuntoa; Kuinka hyvin sitä voi käsitellä ja kuinka hyvin sitä on hoidettu. Näyttelyt ovat mukavia tapahtumia, joissa tapaa muitakin kaneista innostuneita ihmisiä. Tervetuloa tutustumaan! Lisätietoja näyttelyistä saat kaniyhdistyksen sivuilta www.kaniyhdistys.com Hermeliinin kanssa voi harjoitella myös hyppyjä ja osallistua estehyppykilpailuun. Monet hermeliinit ovat hyviä estehyppykaneja, mutta harjoittelu tulee aloittaa vasta kanin ollessa 3 kuukauden ikäinen, jotta luusto ehtii vahvistua. Lisää estehypystä www.suomenestekanit.net

HERMELIININ ASUNTO

Hermeliinin häkin tulisi olla mahdollisimman tilava noin 0,45m². Yleisin häkkikoko hermeliinille on 90 x 50 cm eikä sen pienempää suositella, mutta tietenkin saa olla myös suurempi! Häkin voi myös tehdä itse minkkiverkosta ja pohjalaatikon filmivanerista. Häkissä ei saa olla mitään teräviä esineitä, johon kani voisi loukata itsensä. Tähän kastiin luen myös metalliset heinätelineet, jos ne sijoitetaan häkin sisäpuolelle. Kani voi joutuessaan siihen jäädä jaloistaan kiinni vakavin seurauksin. Häkissä on myös hyvä olla ovi, josta kani pääsee vaivattomasti itse kulkemaan ulos ja sisään.

Häkin tulisi sijaita niin,

- * ettei kani saa vetoa (väh. 5 cm irti lattiasta, ei oven suussa eikä avonaisen ikkunan lähettyvillä)
- * kaukana lämpöpatterista. Hermeliini viihtyy parhaiten +10 -> + 18 asteessa.
- * ei suorassa auringonpaisteessa. Silti kani tarvitsee luonnonvaloa, eikä pelkkää keinovaloa.
- * suojassa sateelta ja tuulelta ja mielellään kaukana suurimmilta meluilta ja rauhattomuuksilta.

TARVIKKEET

Häkkiin tarvitset seuraavanlaisia varusteita:

- * Juomapullo. Yhdelle hermeliinille hyvä koko on 250 ml. Vesikuppi on hankala, koska siinä vesi likaantuu hetkessä.
- * Ruokakuppi. Mielellään painava ja keraaminen. Ohuen muovisen kupin kani nakertaa käyttökelvottomaksi.
- * Kuivikkeeksi kutterinpurua, turvetta tai puupohjaista kissan-hiekkaa. Ei ikinä sahajauhoa tai sanomalehteä, joka on myrkyllistä kanin herkälle ruuansulatuselimistölle.
- * Suola- ja tai mineraalikivi

MUUT HOITOTARVIKKEET

- * Vapaaehtoisesti voi kanille hankkia puuhalelun esim. kissojen aktivointipallon, jonka sisälle laittaa herkkuja.
- * Valjaat, mikäli juoksutat kania ulkona. Taluttimeksi sopii parhaiten pienten koirien/kissojen Flexi.
- * Kynsisakset, giljotiinimalliset sekä jokin pehmeä harja tai pieni kampa.
- * Pieni kotiapteekki; desinfiointiaine esim. Betadine, pumpulia, 1 ml ruiskuja ym.

Vinkkejä:

Mikäli haluat pitää paikat siistinä, laita häkin pohjalle, koko alalle pehmeää, mutta jämää mattoa ja sitten yhteen nurkkaan matala muovinen astia, jossa on puupohjaista kissanhiekkaa (esim. puupelletit) tai turvetta. Ne myös sitoo hajut paremmin kuin esim. kutterinpuru. Mikäli sinulla on varastointitilaa, kannattaa heinä hankkia paalina suoraan joltain maatilalta ja pelletit kannattaa hankkia isommissa säkeissä (huom. parasta ennen päiväykset). Näin säästyy huomattava määrä euroja!

HERMELIININ KÄSITTELY JA HOITO

Hermeliinisi hoito on helppoa, mutta myös vastuullista ja siksi sitä ei voi jättää yksistään lapsen hoidettavaksi. Mitä enemmän hermeliiniäsi pystyt käsittelemään, sitä helpompaa on sen hoito jatkossakin.

Kani nostetaan aina niskanahasta tukemalla toisella kädellä takapuolen alta tai vaihtoehtoisesti kouramainen ote etuvartalosta toisella kädellä ja toisella kädellä takapuolen alta. Kania kannattaa pidellä vakain ottein, sillä se lähtee herkästi rimpuilemaan, jos se tuntee olonsa turvattomaksi löysässä otteessa. **Koskaan ei saa nostaa korvista!** Sylissä ollessa on kania pidettävä niin, ettei se pääse hyppäämään pois. Eli siitä on pidettävä molemmin käsin kiinni; toinen käsi takapuolella, jottei kani peruuta pois sylistä ja toinen käsi niskalla, jottei kani syöksy eteenpäin. Hermeliini on äärimmäisen nopea liikkeissään ja siksi lapsi ei pysty reagoimaan tarpeeksi nopeasti sen liikkeisiin, jolloin saattaa sattua vahinko. Mikäli kani tippuu korkealta lattialle, saattaa siltä katketa jalka tai hampaat. Kummatkin vaativat eläinlääkärin hoitoa, pahimmassa tapauksessa eläimen lopettamista. Kaikkein paras onkin alkuun totutella sylissä oloon lattialla istuen, jotta pudotus ei ainakaan olisi korkea. Käsitteily muuttuu helpommaksi ja se oppii luottamaan käsittelyysi, kun sitä käsitellään ja nostellaan päivittäin useampaan otteeseen. Kania ei tule pitää sylissä väkisin, vaan se tulee päästää joko takaisin häkkiinsä tai lattialle, kun se sitä haluaa. Näin sylistä ei tule epämiellyttävää vankilaa. "Pois sylistä" hermeliinisi usein ilmoittaa esim. raapimalla tai hellästi näykkäisemällä vaatteista tms.

Hermeliinin voi saada opetettua sisäsiistiksi. Hermeliinisi juostessa vapaana, se yleensä etsii itselleen pissapaikan, jonne se lähes poikkeuksetta aina tekee tarpeensa. Tällaisia paikkoja ovat usein tuolin tai pöydän alla. Kun on huomannut paikan jonne kani aina/usein pissaa, laita sinne matalareunainen muoviasiastia (esim. kissanhiekkalaatikko), jossa on puupohjaista kissanhiekkaa ja muutama kanin oma papana ja pissapurua tms. Usein kani omaksuu tämän pissapaikakseen, jolloin se oppii käymään astialla. Mikäli hermeliinisi pissaa johonkin ei toivottuun paikkaan, on viisainta joko estää kanin pääsy sinne täysin ja/tai puhdistaa se kohta etikkaliuoksella (etikka : vesi 1:3). Hermeliinisi voi myös oppia tulemaan luokse kutsusta. Tämä kylläkin vaatii kärsivällisyyttä ja tuhansia toistoja esim. makupalojen kanssa.

HOITORUTIINIT

- * Häkki tulisi siivota vähintään kerran viikossa, mieluiten kahdesti viikossa.
- * Vesi on vaihdettava pulloon vähintään joka toinen päivä. Pullo on hyvä puhdistaa kerran kuukaudessa pulloharjalla ja miedolla tiskiaineella. Huuhtelee hyvin!
- * Korjaa pois syömättömät tuorerehut. Ne pilaantuvat päivässä.
- * Kynsien leikkuu vähintään joka toinen kuukausi, mieluiten kerran kuussa. Tarkista samalla hampaiden kunto.
- * Tarkista säännöllisesti myös korvat, ettei siellä ei ole likaa.
- * Jokapäiväiseen rutiiniin kuuluu kanin kanssa seurustelu ja käsittely. Mitä enemmän kanin kanssa on tekemisessä, sitä mukavampi lemmikki siitä tulee. Jaloittelu ei saa olla pelkällä liukkaalla lattialla.
- * Mikäli ulkoilutat kaniasi kesällä ulkona, muista AINA pitää se valjaissa vaikka se olisi kuinka kiltti ja "tottelevainen". Se voi silti säikähtää esim. harakkaa ja pyrähtää karkuun ja kadota.
- * Kania ei tarvitse pestä, ellei se ole liannut itseään pahasti. Kani pitää itse huolen puhtaudestaan.

HERMELIININ RUOKINTA

1. Kani on kasvissyöjä. Se ei tarvitse mitään eläinperäistä ravintoa.
2. **Heinä on pääravintoa.** Sitä on oltava AINA kanin saatavilla.
3. Ruoka ei saa olla kovin rasvaista. Rasvapitoinen ruoka rasvoittaa sisäelimet.
4. Kaiken ruuan tulee olla hyvälaatuista, homeetonta, pölytöntä ja puhdasta.
5. Mikään ruoka ei saa olla jäistä tai edes suoraan jääkaapista. Säilykeruut ja pakasteruut (mm. pakastevihannekset) eivät myöskään kuulu kanin ruokavalioon.
6. Säännöllinen ruokinta; rehumäärät eivät saisi vaihdella päivittäin kovin suuresti.
7. Kanille on annettava säännöllisin väliajoin jotakin kovaa nakerreltavaa, sillä sen hampaat kasvavat jatkuvasti.
8. Kanille on annettava ruokarauha.
9. Kaikki ruokinnan muutokset tulee tehdä hiljalleen viikon aikana.
10. Ruuantähteitä ei saa jättää happanemaan ja homehtumaan ruokakuppiin.
11. Kanilla pitää olla vettä aina saatavilla ja sen tulee olla tuoretta ja viileää (n.15-20 asteista), EI jääkylmää.
12. Syötä vain sellaisia kasveja, jotka tiedät itse olevan myrkytöntä ja vaaratonta. (Huom. ympäristösaasteet!)

HERMELIININ RAVINNONTARVE

Hermeliinisi on yksi pienimmistä kaniroduista, joten se ei kovin paljoa syö. Päivän ruokalista voisi näyttää tältä:

- * Heinää tarjolla kokoajan
- * 1 dl täysrehupellettiä
- * tuorerehua n.50-100g (esim. porkkana)
- * vettä pullossa kokoajan
- * kerran viikossa kuivatettu leipä tai muuta kovaa syötävää nakerrettavaksi

Tuorerehu ja pelletit kannattaa tarjota eri aikaan. Kesällä tuorerehun määrä on yleensä tietenkin suurempi, jos syöttää tuoretta ruohoa. Hermeliini on nirso kani ja varmasti söisi mieluiten makoisia siemensekoituksia. Vähitellen nirso hermeliinisi syö siemensekoituksestakin vain ne parhaat palat, ja seurauksena voi olla aliravitsemus ja pahimmillaan ennenaikainen kuolema suolisto-ongelmiin.

Vaikka tuntuisi, että hermeliinisi ei syö kahden viikon aikanakaan niitä pelettejä tai heinää, niin ei kannata lannistua. Kyllä nälkä lopulta voittaa ja nirsoinkin hermeliini syö pellettejä. Terve kani ei tapata itseään ruokakupin ääreen. Pellettiin siirtyminen on aina vaikeampaa, jos on ensin syöttänyt siemensekoituksia ym. herkkuja. Kasvattajan luona hermeliinisi on totutettu syömään pellettejä, joten hermeliinisi syö sitä mieluusti uudessakin kodissa. Et tee palvelusta kanillesi syöttämällä sille "herkkuja". Kaikille kaneille tekee hyvää pitää yksi paastopäivä (lue: vettä ja heinää) viikossa. Hermeliinit ovat kovin yksilöllisiä ruuan hyväksikäytön suhteen, joten ruokalista voi olla erilainen kuin yllä.

HEINÄ JA RUOHO

Hyvälaatuinen heinä on väriltään vaalean vihreää, maultaan makeahkoa, se on lehtevää ja vähäkortista sekä homeetonta ja pölytöntä. Homeinen heinä voi aiheuttaa paitsi suolisto-ongelmia, myös jopa keuhkotulehduksia, koska kani hengittää syödessään. Heinä sisältää paljon kuituja, jotka edistävät suoliston toimintaa ja estävät suolisto-ongelmia. **Kani elää ja voi hyvin pelkällä heinälläkin!**

TÄYSREHUT

Täysrehut = täysrehupelletit ovat täydentämässä esim. ravintosisällöltään huonompi laatuista heinää. Täysrehut eivät ole pääruoka vaan *täydennys*. Täysrehuihin on lisätty kivennäisiä, hivenaineita ja vitamiineja. Täysrehut ovat yleensä maittavia ja puhtaudeltaan moitteettomia ja pölyttömiä. Tässä muutama esimerkki täysrehuista:

Supa Excel
Junior&Dwarf

Versele-Laga
Cuni Complete

Dodson & Horrell
Rabbit Royale

Versele-Laga
Hobby Plus

Genesis
Alfalfa Rabbit

TUOREREHU

Tuorerehu on osa kanin päivittäistä ruokintaa. Anna vain sellaisia kasveja, jotka itse tiedät olevan myrkyttömiä!

Hyvää tuorerehua kanille ovat ;

Porkkanat naatteineen, kurkku, salaatti (ei keräsalaattia!), varsi- ja juuriselleri, mansikka ja vadelma (yksi silloin tällöin), retikan lehdet, omena, päärynä, banaani, apila (ei puna-apilaa!), yrtit mm. persilja, tilli, salvia, piparminttu, kamomilla..., pujo, voikukka (kaikki osat -> kukat saattavat aiheuttaa ripulia liikaa syötettynä) sinimailanen, niittysuolaheinä, nuori lakastettu nokkonen, siankärsämä, piharatamot, pinaatti, lanttu...

Näitä voit antaa huoletta totuttamisen jälkeen niin paljon kuin kani parissa tunnissa syö (pilaantuvat nopeasti). Kaalia ei ole hyvä antaa kuin hyvin vähän, sillä se aiheuttaa turvotusta kanin vatsassa. Käytännössä kaali ja salaatti edustavat sellaista tuorerehua, jotka ovat vain silmänruokaa; niissä ei ole kanille ravintoa. Perunaa voi antaa vähän, mutta niiden idut ovatkin jo myrkyllisiä.

MITÄ MUUTA KANILLE VOI ANTAA?

Nokkonen nuorena ja lakastuneena, jolloin se ei enää polta. Nokkonen vahvistaa luustoa, puhdistaa verta ja edistää aineenvaihduntaa. Sitä on hyvä kerätä talveksi varastoon.

Siankärsämä ehkäisee vatsatulehduksia sekä laukaisee mahdolliset vatsakrampit. Sitä voi antaa tuoreena tai kuivattuna. Se on mainio "yleislääke", sillä suurin osa kanin vaivoista ovat ruuansulatusongelmia. Kuivattuja herkkuja voi myös tarjota, mutta vain herkkupalana silloin tällöin. Rusinoita, kuivattuja banaaniviipaleita ym kuivattuja hedelmiä. Puiden oksat mm. haavan, tammen, kuusen, pajun ja hedelmäpuiden oksat ovat mainioita nakerreltavia. Muistathan, että mitään puiden oksia ei ole käsitelty torjunta-aineilla tai olleet alttiina ympäristömyrkyille. Olki on paitsi kuivike niin myös mukavaa nakerreltavaa kanille. Erityisesti kauran oljet ovat hyviä. Jos annat kanille olkea, muista, että olkienkin on oltava homeettomia ja pölyttömiä!

Mitä kanille ei tulisi antaa?

Appelsiineja ja muita sitrushedelmiä , epäilyttäviä/myrkyllisiä kasveja , raakoja papuja (myrkyllisiä!) , sipulikasveja , keräsalaattia, perunan ituja , ulkomailta tuotujen hedelmien ja kasvien kuoria tai siemenkotia , säilykepurkkiruokia , pakasteruokia... Muista, ettei tuoreehu ole ollut alttiina ympäristömyrkyille (mm. pakokaasu, koiranjätökset...) eikä niitä ole käsitelty millään torjunta- tai säilöntäaineilla eikä muutenkaan ulkoisesti likaisia (multaisia, mutaisia tms.).

VESI

Vettä tulisi pitää kanilla kokoajan; se osaa itse päättää milloin sillä on jano. Veden tulee olla raikasta ja viileää (noin 15-20 asteista) EI JÄÄKYLÄÄ! Opi tuntemaan hermeliinisi normaali juomatapa (ml/vrk), jotta huomaat mahdollisesti sairauteen viittaavan oireen.

MADOTUS

Madotus kannattaa tehdä erityisesti silloin, jos epäilee, että kanilla on matoja. Kesällä poimitusta ja annetusta ruohosta saattaa kulkeutua jopa koiran matoja kanin elimistöön. Kanille hyvin soveltuva ja hyvältä maistuva matolääke on Axilur hevospasta 18,75% josta annostellaan 0,1 ml / kg / vrk aina 9 päivän ajan. Lääke laitetaan kanin suuhun 1 ml ruiskua käyttäen. Kasvattajalta voit saada matolääkkeen suoraan ruiskussa.

MUUTA

- Ota kasvattajaan yhteyttä, jos tulee kysyttävää, mutta mikäli kanisi on selkeästi sairas älä viivyttelä, vaan soita eläinlääkärille!
- Kannattaa liittyä Suomen Kaniyhdistykseen, sieltä tulee neljästi vuodessa lehti, jossa on paljon kanitietoutta. Suomen Kaniyhdistyksen kotisivuilta saat myös neuvoja kanin pitoon liittyvistä asioista www.kaniyhdistys.com

Toivotan onnellisia hetkiä hermeliinisi kanssa !

Susanna Tuominen 040 - 964 5040

suski@hopsontops.com

WWW.HOPSONTOPS.COM